

รายงานการประเมินตนเองของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

เสนอคณะกรรมการสถาบันฯ ในการประชุมครั้งที่ 9/2564 วันพฤหัสบดีที่ 22 กรกฎาคม 2564

จัดทำโดย งานเลขานุการ สำนักผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

รายงานการประเมินตนเองของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามที่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้จัดทำตัวชี้วัดการประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 โดยตัวชี้วัดด้านการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการสถาบันฯ (ตัวชี้วัด พอช.- ก.พ.ร.) กำหนดเกณฑ์การวัดผล 2 องค์ประกอบ (จากทั้งหมด 9 องค์ประกอบ) คือ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารการประชุม

1. ในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการ ร้อยละ 90 ของจำนวนการประชุม มีกรรมการเข้าประชุมร้อยละ 80 ขึ้นไป
2. คณะกรรมการมีการประเมินผลคุณภาพของการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมที่ฝ่ายเลขานุการเสนอให้คณะกรรมการองค์การมหาชนเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินการประชุมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการองค์การมหาชน

คณะกรรมการมีการประเมินตนเอง ทั้งแบบรายบุคคลและแบบองค์คณะ ตามเงื่อนไขที่กำหนด มีการเปิดเผยการประเมินตนเองของคณะกรรมการในที่ประชุม โดยคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมินและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการให้มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลตนเองที่ดี และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีได้อย่างเหมาะสม สถาบันฯ จึงได้จัดให้มีการประเมินตนเองของคณะกรรมการเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2564 สถาบันฯ ได้ประยุกต์แบบประเมินตนเองจากตัวอย่างแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการองค์การมหาชน ซึ่ง อ.กพม. มีมติเห็นชอบแล้ว เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการดำเนินงานของสถาบันฯ

ทั้งนี้ การประเมินตนเองของคณะกรรมการ ได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดผล คือ ให้คณะกรรมการมีการประเมินตนเอง เปิดเผยผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการในที่ประชุม และคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมินและกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเงื่อนไขแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการมีเนื้อหา (อย่างน้อยที่สุด) ดังต่อไปนี้

แบบประเมินตนเองแบบรายบุคคล

1. ความรู้ความสามารถ
2. ความเป็นอิสระ
3. ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ
4. ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร

แบบประเมินตนเองแบบองค์คณะ

1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
2. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ
3. การประชุมของคณะกรรมการ
4. การทำหน้าที่ของกรรมการ
5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ

วิธีดำเนินการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถาบันฯ ได้จัดทำแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ด้วยการใช้คำถามปลายปิด (Close-end question) โดยแบบประเมินตนเองแบบรายบุคคล แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน (ตามเงื่อนไขแบบประเมิน) มีข้อความรวมทั้งสิ้น 24 ข้อ และแบบประเมินตนเองแบบองค์คณะ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ส่วน (ตามเงื่อนไขแบบประเมิน) มีข้อความรวมทั้งสิ้น 36 ข้อ ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบประเมินค่า (Likert scale) ที่สร้างขึ้นตามมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ตามความคิดเห็น และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) กำหนดช่วงของการวัดดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูลใช้วิธีของ Likert scale (Best & Kahn, 1993) แบบจำแนกแต่ละช่วงย่อยต่างกัน แบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยทำการกำหนดช่วงของการวัดได้ ดังนี้

ช่วงคะแนนตั้งแต่	4.21-5.00	หมายถึง	ระดับที่เห็นด้วยมากที่สุด
ช่วงคะแนนตั้งแต่	3.41-4.20	หมายถึง	ระดับที่เห็นด้วยมาก
ช่วงคะแนนตั้งแต่	2.61-3.40	หมายถึง	ระดับที่เห็นด้วยปานกลาง
ช่วงคะแนนตั้งแต่	1.81-2.60	หมายถึง	ระดับที่เห็นด้วยน้อย
ช่วงคะแนนตั้งแต่	1.00-1.80	หมายถึง	ระดับที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีการเก็บข้อมูล

ฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการแจกแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการ จำนวน 10 ชุด ให้แก่คณะกรรมการ โดยมีคณะกรรมการตอบแบบประเมินจำนวน 10 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100

การประเมินตนเองของคณะกรรมการครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2564 ถึงวันที่ 9 กรกฎาคม 2564 รวมระยะเวลา 12 วัน จากนั้นจึงนำแบบประเมินทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถามในแบบประเมินแต่ละชุดแล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ฝ่ายเลขานุการ นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการ จำนวน 10 ชุด มาดำเนินการตรวจสอบรูปแบบซึ่งอยู่ในรูปแบบเดียวกันทั้งหมด และนำข้อมูลมาลงรหัส (Coding) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งเป็นการหาค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าความถี่ในส่วนต่าง ๆ ของแบบประเมิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การประเมินตนเองแบบรายบุคคล และ การประเมินตนเองแบบองค์คณะ ดังนี้

1. การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล

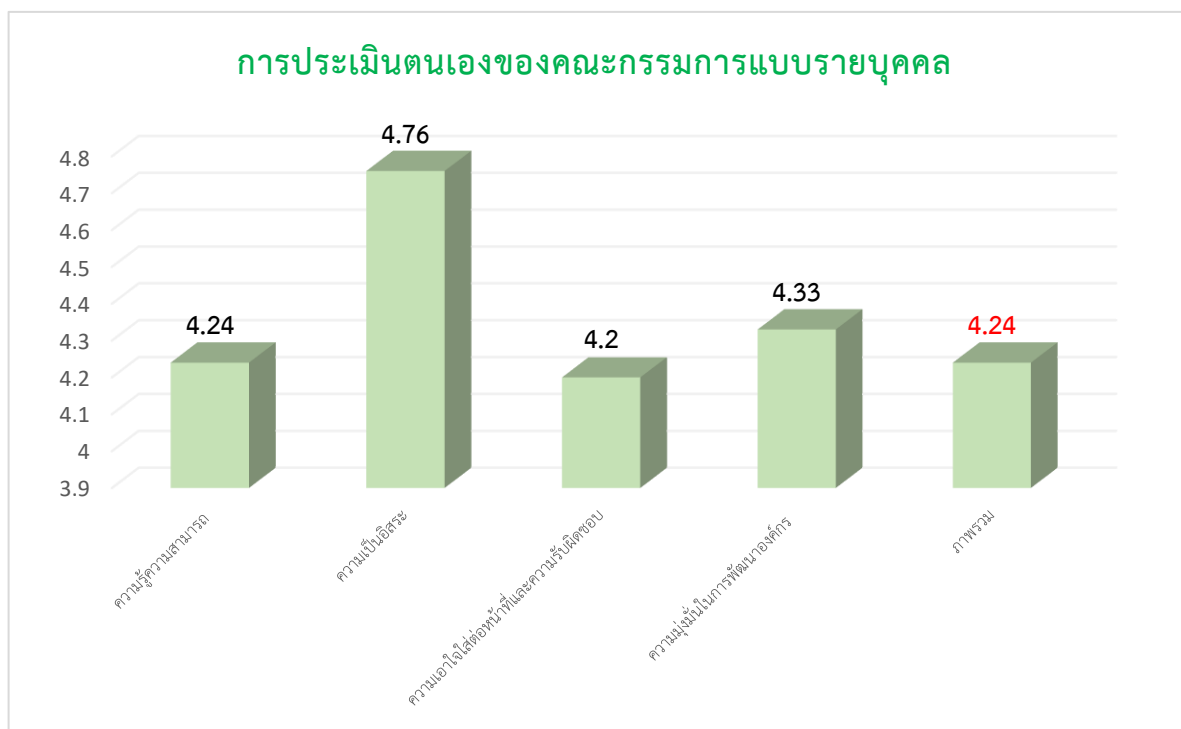
การประเมินตนเองแบบรายบุคคล ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร สามารถวิเคราะห์ผลได้ตามตาราง 1

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล (n=10)

การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ความรู้ความสามารถ	4.24	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด
2. ความเป็นอิสระ	4.76	0.26	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ	4.20	0.20	เห็นด้วยมาก
4. ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร	4.33	0.60	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.24	0.41	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความเป็นอิสระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ถัดมาคือ ความรู้ความสามารถ และความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และ 4.20 ตามลำดับ สามารถแสดงผลได้ดังแผนภูมิแสดงผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล ดังนี้

แผนภูมิ 1 แสดงผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล

การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล สามารถวิเคราะห์ผลรายด้านได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 2

ความรู้ความสามารถ (n=10)

ความรู้ความสามารถ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีคุณสมบัติ ความรู้ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับ กิจการของสถาบัน	4.20	0.63	เห็นด้วยมาก
2. ท่านมีส่วนในการกำหนดแผนการดำเนินงานของสถาบัน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงติดตามกำกับดูแลการ ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ	4.30	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นที่เป็นความรู้ เฉพาะทางของตนเองและเป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินการ	4.30	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด
4. ท่านได้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาและ/หรือ ผลักดันให้องค์กรมีความทันสมัยและตอบสนองพันธกิจ ทางสังคมได้เป็นอย่างดี	4.20	0.42	เห็นด้วยมาก
5. ท่านได้ควบคุม กำกับ นโยบายการปฏิบัติงานขององค์กร โดยคำนึงถึงระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการ ควบคุมภายในที่ดีตามมาตรฐานที่กำหนด	4.20	0.92	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	4.24	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความสามารถ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 โดยกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า ตนเองมีส่วนในการกำหนดแผนการดำเนินงานของสถาบันทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงติดตามกำกับดูแลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นที่เป็นความรู้เฉพาะทางของตนเองและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของสถาบันฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.30

นอกจากนี้ ยังมีความคิดเห็นว่าตนเองมีคุณสมบัติ ความรู้ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับกิจการของสถาบัน , ได้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาและ/หรือ ผลักดันให้องค์กรมีความทันสมัยและตอบสนองพันธกิจทางสังคมได้เป็นอย่างดี และได้ควบคุม กำกับ นโยบายการปฏิบัติงานขององค์กร โดยคำนึงถึงระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่ดีตามมาตรฐานที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.20

ตาราง 3

ความเป็นอิสระ (n=10)

ความเป็นอิสระ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีความเป็นกลางในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ	4.80	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด
2. ท่านมีการแสดงความคิดเห็นที่ต่างจากความคิดเห็นของท่านอื่น ๆ ในที่ประชุมอย่างสร้างสรรค์	4.40	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ท่านมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการคัดค้านและเสนอแนวทางที่ถูกต้องเพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน	4.60	0.70	เห็นด้วยมากที่สุด
4. ท่านมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจลงมติ ไม่ถูกโน้มน้าวจากคณะกรรมการท่านอื่น ๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร	5.00	0.00	เห็นด้วยมากที่สุด
5. ท่านมีอิสระในการแสดงความเห็น และการตัดสินใจ ภายใต้ขอบเขตของบทบาท หน้าที่ และอำนาจความรับผิดชอบของตน	5.00	0.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.76	0.26	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคลอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และเห็นด้วยมากที่สุดทุกข้อ โดยกรรมการทุกท่านเห็นด้วยมากที่สุดว่า ตนเองมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจลงมติ ไม่ถูกโน้มน้าวจากคณะกรรมการท่านอื่น ๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และ มีอิสระในการแสดงความเห็นและการตัดสินใจ ภายใต้ขอบเขตของบทบาทหน้าที่และอำนาจความรับผิดชอบของตน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 รองลงมาคือ มีความเป็นกลางในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และยังพบว่า กรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า ตนเองมีการแสดงความคิดเห็นที่ต่างจากความคิดเห็นของท่านอื่น ๆ ในที่ประชุมอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ตาราง 4

ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ (n=10)

ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีการเตรียมตัวที่ดีและศึกษาข้อมูลสำหรับเรื่องที่จะพิจารณาก่อนการประชุม	4.50	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด
2. ท่านได้ใช้เวลาอย่างเพียงพอในการเข้าร่วมประชุม และเข้าประชุมอย่างสม่ำเสมอ	4.50	0.71	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ท่านเข้าประชุมด้วยตนเองทุกครั้ง หรือแจ้งที่ประชุมล่วงหน้า หรือมอบหมายผู้เข้าร่วมประชุมแทน (กรณีกรรมการโดยตำแหน่ง) (n=5)	4.20	0.45	เห็นด้วยมาก
4. ท่านได้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบผลการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย (กรณีกรรมการโดยตำแหน่ง) (n=5)	4.20	0.45	เห็นด้วยมาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการซักถามประเด็นต่าง ๆ ในที่ประชุม เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ	4.10	0.57	เห็นด้วยมาก
6. ท่านได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาขององค์กรแม้แต่ในยามวิฤตติได้เป็นอย่างดี	4.10	0.57	เห็นด้วยมาก
7. ท่านได้งดเว้นการเข้าร่วมประชุมและงดออกเสียงในรายการที่ตนเองมีส่วนได้เสีย	4.80	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด
8. ท่านไม่แทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร	4.90	0.32	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.20	0.19	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคลอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 โดยกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า ตนเองไม่แทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 รองลงมาคือ ตนเองได้งดเว้นการเข้าร่วมประชุมและงดออกเสียงในรายการที่ตนเองมีส่วนได้เสีย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

นอกจากนั้น ยังพบว่า กรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า ตนเองมีส่วนร่วมในการซักถามประเด็นต่าง ๆ ในที่ประชุมเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ และได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาขององค์กรแม้แต่ในยามวิฤตติได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ คือ 4.10

ตาราง 5

ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร (n=10)

ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านได้แสวงหาการสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ จากภายนอกองค์กร อาทิ การประสานหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและควมมีประสิทธิภาพให้บรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น โดยไม่ก่อให้เกิดการขัดแย้งในผลประโยชน์	4.20	0.63	เห็นด้วยมาก
2. ท่านมุ่งศึกษาความเป็นไปได้ ข้อบกพร่อง และจุดอ่อนของสถาบันเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น	4.30	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ท่านได้มีการเสนอแนวคิดหรือแผนงานที่เป็นรูปธรรมในการปรับปรุงจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องเพื่อเปลี่ยนแปลงให้องค์กรมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น	4.30	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด
4. ท่านให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของตนเองทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานร่วมกับคณะกรรมการท่านอื่น เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การเข้ารับการอบรม การเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น	4.20	0.63	เห็นด้วยมาก
5. ท่านได้ผลักดันให้สถาบันฯ มีการพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ภายในองค์กรเพื่อการบริหารงานและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.20	0.79	เห็นด้วยมาก
6. ท่านมีความตื่นตัวในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นพื้นฐานในการแสดงความเห็นและตัดสินใจในกิจการใด ๆ ของสถาบันฯ	4.80	0.63	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.33	0.60	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคลอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 กรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า ตนเองมีความตื่นตัวในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นพื้นฐานในการแสดงความเห็นและตัดสินใจในกิจการของสถาบันฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 รองลงมาคือ ตนเองมุ่งศึกษาความเป็นไปได้ ข้อบกพร่อง และจุดอ่อนของสถาบันเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น

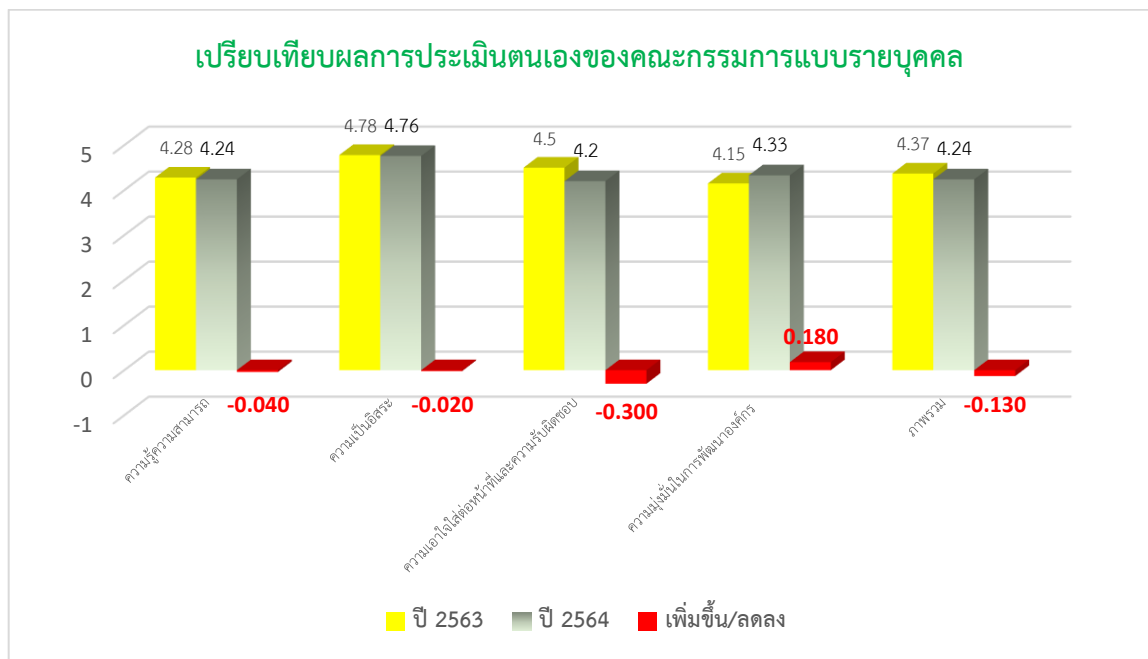
และตนได้มีการเสนอแนวคิดหรือแผนงานที่เป็นรูปธรรมในการปรับปรุงจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องเพื่อเปลี่ยนแปลงให้องค์กรมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.30 ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.20

ตาราง 6

เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล ระหว่างปี 2563 และ 2564

การประเมินตนเองของคณะกรรมการ	ปี 2563		ปี 2564	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ความรู้ความสามารถ	4.28	เห็นด้วยมากที่สุด	4.24	เห็นด้วยมากที่สุด
2. ความเป็นอิสระ	4.78	เห็นด้วยมากที่สุด	4.76	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ	4.50	เห็นด้วยมากที่สุด	4.20	เห็นด้วยมาก
4. ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร	4.15	เห็นด้วยมาก	4.33	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.37	เห็นด้วยมากที่สุด	4.24	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 6 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล ระหว่างปี พ.ศ. 2563 และ 2564 พบว่า ภาพรวมผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยลดลงเท่ากับ 0.13 โดยมีค่าเฉลี่ยลดลงเกือบทุกด้าน ด้านที่มีผลการประเมินลดลงมากที่สุดคือ ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบค่าเฉลี่ยลดลงเท่ากับ 0.30 ถัดมาคือ ความรู้ความสามารถค่าเฉลี่ยลดลงเท่ากับ 0.04 ความเป็นอิสระค่าเฉลี่ยลดลงเท่ากับ 0.02 อย่างไรก็ตาม พบว่า ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.18 ทั้งนี้ สามารถแสดงได้ดังแผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล ระหว่างปี 2563 และ ปี 2564

แผนภูมิ 2 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล ระหว่างปี พ.ศ. 2563 และ ปี 2564

2. การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ

การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ ประกอบด้วย โครงสร้างและคุณสมบัติของ คณะกรรมการ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การประชุมของคณะกรรมการ การทำ หน้าที่ของกรรมการ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของ ฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์ผลได้ตามตาราง 7

ตาราง 7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ (n=10)

การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ	4.42	0.63	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ	4.56	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
3. การประชุมของคณะกรรมการ	4.32	0.56	เห็นด้วยมากที่สุด
4. การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ	4.67	4.78	เห็นด้วยมากที่สุด
5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร	4.42	0.58	เห็นด้วยมากที่สุด
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการประชุมของฝ่าย เลขานุการในด้านต่าง ๆ	4.62	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.50	0.49	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินตนเองของ คณะกรรมการ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การทำหน้าที่ของ คณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ใกล้เคียงกับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการประชุมของฝ่าย เลขานุการในด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62

รองลงมาคือ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ถัดมาคือ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ และ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.42 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การประชุมของคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 สามารถแสดงผล ได้ดังแผนภูมิแสดงผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ

แผนภูมิ 3 แสดงผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ

การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ สามารถวิเคราะห์ผลรายด้านได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 8

โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (n=10)

โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. จำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการมีความเหมาะสมต่อการบริหารและการดำเนินกิจการของสถาบันให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.82	เห็นด้วยมากที่สุด
2. คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายเพียงพอที่จะช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ	4.30	0.82	เห็นด้วยมากที่สุด
3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับกิจการของสถาบัน	4.20	0.79	เห็นด้วยมาก
4. คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในกิจการของสถาบัน	4.70	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด

โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
5. คณะกรรมการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.50	0.70	เห็นด้วยมากที่สุด
6. คณะกรรมการได้ส่งเสริมและเสนอแนะมาตรการแก่คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการคณะต่างๆ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน	4.50	0.70	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.42	0.63	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 คณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในกิจการของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 รองลงมาคือ คณะกรรมการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ และ คณะกรรมการได้ส่งเสริมและเสนอแนะมาตรการแก่คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.50

ขณะเดียวกัน คณะกรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับกิจการของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ตาราง 9

การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ (n=10)

การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการพิจารณาเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย ทิศทาง ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	4.70	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
2. คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการติดตามผลการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบัน อาทิ การกิจหลัก การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด

การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
3. คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการผลักดันและติดตามการดำเนินการตามตัวชี้วัดต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ	4.50	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด
4. คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการดูแลให้สถาบันเปิดเผยข้อมูลสำคัญตามกฎหมายที่กำหนด	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
5. คณะกรรมการกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารนำเสนอแผนงานเพื่อแก้ไขสถานการณ์ในกรณีที่ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
6. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการทุกเรื่องเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
7. คณะกรรมการให้ความสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน	4.30	0.95	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 โดยคณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการพิจารณาเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย ทิศทาง ยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70

รองลงมาคือ คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการติดตามผลการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบัน อาทิ ภารกิจหลัก การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ , คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการดูแลให้สถาบันเปิดเผยข้อมูลสำคัญตามกฎหมายที่กำหนด , คณะกรรมการกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารนำเสนอแผนงานเพื่อแก้ไขสถานการณ์ในกรณีที่ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ และ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการทุกเรื่องเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.60

คณะกรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า คณะกรรมการให้ความสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

ตาราง 10

การประชุมของคณะกรรมการ (n=10)

การประชุมของคณะกรรมการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. คณะกรรมการได้รับทราบกำหนดการประชุม คณะกรรมการในแต่ละปีล่วงหน้า ช่วยให้คณะกรรมการ สามารถจัดสรรเวลาประชุมได้ทุกครั้ง	4.60	0.70	เห็นด้วยมากที่สุด
2. คณะกรรมการสามารถกำหนดหรือเสนอวาระการประชุม ที่เห็นว่าสำคัญเข้าพิจารณาในที่ประชุมได้	4.40	0.70	เห็นด้วยมากที่สุด
3. บรรยากาศในการประชุมคณะกรรมการเอื้ออำนวยให้ กรรมการทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ สามารถอภิปรายปัญหาสำคัญอย่างเต็มที่และไม่ถูก ครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	4.00	0.82	เห็นด้วยมาก
4. เริ่มการประชุมตรงเวลา มีการจัดสรร ควบคุมเวลาอย่าง เหมาะสม และสามารถพิจารณาวาระการประชุมได้อย่าง ครบถ้วนตามที่กำหนดในแต่ละครั้ง	4.50	0.71	เห็นด้วยมากที่สุด
5. ฝ่ายบริหารสามารถนำเสนอข้อมูลทั้งเอกสารประกอบการ ประชุม และการนำเสนอวาระต่อที่ประชุมได้ชัดเจน ครบถ้วน ถูกต้องและเพียงพอต่อการพิจารณาและ ตัดสินใจของคณะกรรมการ	4.30	0.82	เห็นด้วยมากที่สุด
6. คณะกรรมการได้ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหาร อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายหรือมติของ คณะกรรมการ	4.10	0.87	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	4.32	0.56	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การประชุมของคณะกรรมการ พบว่า การประเมินตนเองของ
คณะกรรมการแบบองค์คณะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 คณะกรรมการเห็นด้วยมาก
ที่สุดว่า คณะกรรมการได้รับทราบกำหนดการประชุมคณะกรรมการในแต่ละปีล่วงหน้า ช่วยให้คณะกรรมการ
สามารถจัดสรรเวลาประชุมได้ทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 รองลงมาคือ คณะกรรมการเริ่มการประชุม
ตรงเวลา มีการจัดสรร ควบคุมเวลาอย่างเหมาะสม และสามารถพิจารณาวาระการประชุมได้อย่างครบถ้วน
ตามที่กำหนดในแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

อย่างไรก็ตามพบว่า คณะกรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า บรรยากาศในการประชุมคณะกรรมการ
เอื้ออำนวยให้กรรมการทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ สามารถอภิปรายปัญหาสำคัญอย่างเต็มที่
และไม่ถูกครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ตาราง 11

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ (n=10)

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. คณะกรรมการทำหน้าที่กำหนดทิศทาง นโยบาย และ กลยุทธ์การดำเนินงานของสถาบัน	4.70	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
2. คณะกรรมการทำหน้าที่กำกับและติดตามการดำเนินการ และกิจการทั่วไปของสถาบัน ให้เป็นไปตามแผน ยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำปี วัตถุประสงค์และ นโยบายของคณะกรรมการ	4.70	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
3. คณะกรรมการมีความเป็นกลางในการพิจารณาเรื่อง ต่าง ๆ และมีอิสระในการตัดสินใจลงมติ ไม่ถูกโน้มน้าว โดยไม่มีเหตุผลสมควร	4.60	0.84	เห็นด้วยมากที่สุด
4. คณะกรรมการให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินงานของสถาบัน และความคิดเห็นของกรรมการ ได้รับการให้ความสำคัญและพิจารณาอย่างเหมาะสม	4.80	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด
5. คณะกรรมการยอมรับความเห็นที่แตกต่างระหว่างกันโดย ไม่เกิดความขัดแย้ง	4.70	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
6. คณะกรรมการทุกคนได้รับผิดชอบร่วมกันต่อมติ คณะกรรมการ เว้นแต่ได้แสดงการคัดค้านในที่ประชุม โดยปรากฏในรายงานการประชุมหรือได้ทำหนังสือถึง ประธานภายใน 3 วันนับแต่วันประชุม	4.50	0.71	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.67	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ พบว่า การประเมินตนเองของ คณะกรรมการแบบองค์คณะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 คณะกรรมการเห็นด้วยมาก ที่สุดว่า คณะกรรมการให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถาบันและความคิดเห็นของ กรรมการได้รับการให้ความสำคัญและพิจารณาอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

รองลงมาคือ คณะกรรมการทำหน้าที่กำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์การดำเนินงานของ สถาบัน , คณะกรรมการทำหน้าที่กำกับและติดตามการดำเนินการและกิจการทั่วไปของสถาบัน ให้เป็นไป ตามแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำปี วัตถุประสงค์และนโยบายของคณะกรรมการ และ คณะกรรมการยอมรับความเห็นที่แตกต่างระหว่างกันโดยไม่เกิดความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.70

และคณะกรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า คณะกรรมการทุกคนได้รับผิดชอบร่วมกันต่อมติ คณะกรรมการ เว้นแต่ได้แสดงการคัดค้านในที่ประชุม โดยปรากฏในรายงานการประชุมหรือได้ทำหนังสือถึง ประธานภายใน 3 วันนับแต่วันประชุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

ตาราง 12

ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร (n=10)

ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. คณะกรรมการสามารถหารือกับผู้อำนวยการได้อย่าง ตรงไปตรงมา	4.20	0.79	เห็นด้วยมาก
2. คณะกรรมการมีการประชุมร่วมกับฝ่ายบริหารในการ พิจารณา วิเคราะห์ อภิปรายโต้แย้งอย่างมีเหตุผลภายใต้ ข้อมูลที่ครบถ้วนในประเด็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ สถาบัน	4.20	0.92	เห็นด้วยมาก
3. คณะกรรมการไม่ได้เข้าไปแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของ ฝ่ายบริหาร	4.40	0.84	เห็นด้วยมากที่สุด
4. ฝ่ายบริหารสามารถขอคำแนะนำจากกรรมการได้เมื่อ จำเป็น	4.70	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
5. คณะกรรมการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายบริหาร	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
ภาพรวม	4.42	0.58	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร พบว่า การประเมินตนเองของ คณะกรรมการแบบองค์คณะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 คณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า ฝ่ายบริหารสามารถขอคำแนะนำจากกรรมการได้เมื่อจำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 รองลงมาคือ คณะกรรมการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายบริหาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

นอกจากนี้ยังพบว่า คณะกรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า คณะกรรมการมีการประชุมร่วมกับฝ่ายบริหารในการพิจารณา วิเคราะห์ อภิปรายโต้แย้งอย่างมีเหตุผลภายใต้ข้อมูลที่ครบถ้วนในประเด็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ตาราง 13

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ (n=10)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของฝ่าย เลขานุการในด้านต่าง ๆ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุม	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
2. ความถูกต้องของเอกสารประกอบการประชุมและรายงาน การประชุม	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ฝ่ายเลขานุการสามารถนำเสนอข้อมูลทั้งเอกสาร ประกอบการประชุม และการนำเสนอวาระต่อที่ประชุม ได้ชัดเจน ครบถ้วน ถูกต้องและเพียงพอต่อการพิจารณา และตัดสินใจของคณะกรรมการ	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
4. ฝ่ายเลขานุการสามารถสรุปรายงานการประชุมได้ ครบถ้วน ถูกต้อง และมีรายละเอียดพอสมควร	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
5. ฝ่ายเลขานุการสามารถติดต่อประสานงาน ให้ความ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกเรียบร้อยแก่คณะกรรมการ ได้อย่างทันท่วงที	4.60	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด
6. ฝ่ายเลขานุการสามารถเตรียมสถานที่ประชุมทั้งในและ นอกสถานที่ ตลอดจนการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงมีการจัดเตรียมสื่อโสตทัศน เช่น โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และไมค์ตั้งโต๊ะ เป็นต้น	4.70	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	4.62	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ พบว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และมีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกข้อ โดยคณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า ฝ่ายเลขานุการสามารถเตรียมสถานที่ประชุมทั้งในและนอกสถานที่ ตลอดจนการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงมีการจัดเตรียมสื่อโสตทัศน เช่น โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และไมค์ตั้งโต๊ะ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70

ส่วนความเห็นเรื่องอื่น ๆ คือ คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุม , ความถูกต้องของเอกสารประกอบการประชุมและรายงานการประชุม , ฝ่ายเลขานุการสามารถนำเสนอข้อมูลทั้งเอกสารประกอบการประชุม และการนำเสนอวาระต่อที่ประชุมได้ชัดเจน ครบถ้วน ถูกต้องและเพียงพอต่อการพิจารณาและตัดสินใจของคณะกรรมการ , สามารถสรุปรายงานการประชุมได้

ครบถ้วน ถูกต้อง และมีรายละเอียดพอสมควร และสามารถติดต่อประสานงาน ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกเรียบร้อยแก่คณะกรรมการได้อย่างทันท่วงที มีค่าเฉลี่ยเท่ากับทุกข้อคือ 4.60

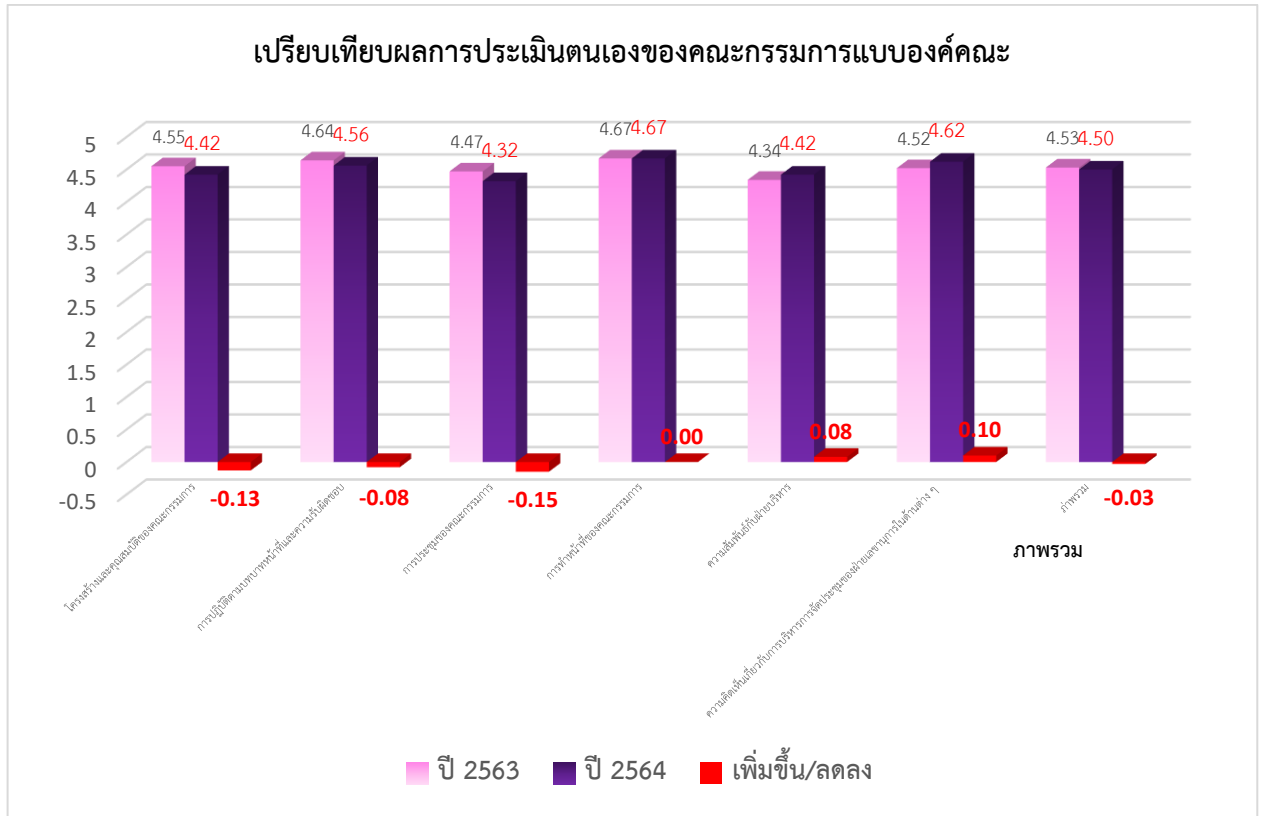
ตาราง 14

เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ ระหว่างปี 2563 และ 2564

การประเมินตนเองของคณะกรรมการ	ปี 2563		ปี 2564	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความคิดเห็น
1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ	4.55	เห็นด้วยมากที่สุด	4.42	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ	4.64	เห็นด้วยมากที่สุด	4.56	เห็นด้วยมากที่สุด
3. การประชุมของคณะกรรมการ	4.47	เห็นด้วยมากที่สุด	4.32	เห็นด้วยมากที่สุด
4. การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ	4.67	เห็นด้วยมากที่สุด	4.67	เห็นด้วยมากที่สุด
5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร	4.34	เห็นด้วยมากที่สุด	4.42	เห็นด้วยมากที่สุด
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดประชุม ของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ	4.52	เห็นด้วยมากที่สุด	4.62	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	4.53	เห็นด้วยมากที่สุด	4.50	เห็นด้วยมากที่สุด

จากตาราง 14 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ ระหว่างปี พ.ศ. 2563 และ 2564 พบว่า ภาพผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ มีค่าเฉลี่ย**ลดขึ้นเท่ากับ 0.03** โดยมีค่าเฉลี่ย**ลดลงเกือบทุกด้าน** ด้านที่มีผลการประเมินลดลงมากที่สุดคือ การประชุมของคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยลดลง 0.15 รองลงมาคือ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยลดลง 0.13 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยคงที่ (เท่าเดิม) คือ การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ และ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.10 และ 0.08 ตามลำดับ

ทั้งนี้ สามารถแสดงผลเปรียบเทียบได้ดังแผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ ระหว่างปี 2563 และ ปี 2564 ดังนี้

แผนภูมิ 4 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ ระหว่างปี พ.ศ. 2563 และ ปี 2564

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นจากการประเมิน

คณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารองค์กร ดังนี้

1. คณะกรรมการมีระบบการกำกับดูแลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ การนำนโยบายของคณะกรรมการไปสู่การเปลี่ยนแปลงองค์กร จึงเป็นข้อท้าทายที่ฝ่ายบริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น เพื่อให้สถาบันฯ บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกับภาคประชาชนมากที่สุด

2. การดำเนินการประชุมควรเปิดโอกาสให้กรรมการได้แลกเปลี่ยนกันอย่างเปิดกว้างโดยใช้เวลาอภิปรายอย่างเท่าเทียม เพื่อเป็นการดึงศักยภาพและร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

การอภิปรายผล

การประเมินตนเองของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 แบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ การประเมินตนเองแบบรายบุคคล และ การประเมินตนเองแบบองค์คณะ สามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การประเมินตนเองแบบรายบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความเป็นอิสระ (ค่าเฉลี่ย 4.76) รองลงมา คือ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร (ค่าเฉลี่ย 4.33) ถัดมาคือ ความรู้ความสามารถ (ค่าเฉลี่ย 4.24) และ ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 4.20) ตามลำดับ

ความเป็นอิสระ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดติดต่อกัน 3 ปี (ปี พ.ศ. 2562 – 2564) บ่งชี้คุณลักษณะอันโดดเด่นของกรรมการ โดยกรรมการมีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า ตนเองมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจลงมติ ไม่ถูกโน้มน้าวจากคณะกรรมการท่านอื่น ๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และ มีความเป็นอิสระภายใต้ขอบเขตของบทบาทหน้าที่และอำนาจความรับผิดชอบ ตลอดจนมีความเป็นกลาง ปราศจากอคติในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหน้าที่ของสถาบันฯ และยังคงเว้นการเข้าร่วมประชุมและงดออกเสียงในรายการที่ตนเองมีส่วนได้เสียอีกด้วย สะท้อนให้เห็นถึงการยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ของคณะกรรมการองค์การมหาชน สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อการประเมินตนเองด้านความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร ซึ่งพบว่า คณะกรรมการมีความตื่นตัวมากที่สุดในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในกิจการของสถาบัน

ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร พบว่า กรรมการมุ่งมั่นในการเสนอแนวคิดหรือแผนงานที่เป็นรูปธรรมในการปรับปรุงจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องเพื่อเปลี่ยนแปลงให้องค์กรมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ โดยมุ่งศึกษาความเป็นไปได้ ข้อบกพร่อง และจุดอ่อนของสถาบันเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงส่งผลให้ด้านความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กรมีผลการประเมินตนเองแบบรายบุคคล ปี 2564 ที่โดดเด่นกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงด้านเดียวจากสี่ด้าน

อย่างไรก็ตาม การประเมินด้านความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร ยังพบข้อสังเกตว่า คณะกรรมการมีความเห็นในระดับต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ ในเรื่องการมีส่วนผลักดันให้สถาบันฯ มีการพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ภายในองค์กร ซึ่งสอดคล้องเป็นอย่างดีกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของคณะกรรมการในการประเมินผลคุณภาพการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมฝ่ายเลขานุการที่เสนอให้คณะกรรมการสถาบันฯ เห็นชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (วาระ 4.6) ว่า “ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมให้มากขึ้น” เพื่อให้การบริหารงานและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การประเมินตนเองในด้านความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ อยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยกรรมการเคารพสิทธิการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายนโยบาย (คณะกรรมการ) และฝ่ายบริหาร โดยมีความเห็นทิศทางเดียวกันว่า ตนเองไม่แทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร และได้งดเว้นการเข้าร่วมประชุมและงดออกเสียงในรายการที่ตนเองมีส่วนได้เสีย ขณะเดียวกัน กรรมการผู้แทนภาครัฐก็ได้มีความเห็นในระดับมาก ว่าได้เข้าประชุมด้วยตนเองทุกครั้ง หรือแจ้งที่ประชุมล่วงหน้า หรือมอบหมายผู้เข้าร่วมประชุมแทน โดยได้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบผลการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย และยังมีการเตรียมตัวที่ดี ศึกษาข้อมูลสำหรับเรื่องที่จะพิจารณาก่อนการประชุม ความเห็นดังกล่าวนอกจากจะสะท้อนความรับผิดชอบในฐานะกรรมการผู้แทนหน่วยงานแล้ว ยังแสดงถึงความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่ส่งผ่านมาจากความทุ่มเทอย่างเต็มกำลังความสามารถนั่นเอง

ความรู้ความสามารถ พบว่า กรรมการมีความเห็นร่วมกันว่า ตนเองมีส่วนในการกำหนดแผนการดำเนินงานของสถาบันทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงติดตามกำกับดูแลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ และได้เสนอความคิดเห็นที่เป็นความรู้เฉพาะทางของตนเองและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของสถาบันฯ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากฝ่ายบริหารได้นำข้อเสนอแนะจากการประเมินตนเองของคณะกรรมการสถาบันฯ ประจำปี พ.ศ. 2563 ไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการประชุมอนุกรรมการนโยบายและแผน หรือการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความเห็น แนวทาง และข้อเสนอแนะตามความเชี่ยวชาญของตนเอง ตลอดจนการปรับเพิ่มจำนวนผู้แทนจากคณะกรรมการในคณะอนุกรรมการนโยบายและแผน หรือเชิญเข้าร่วมเป็นครั้ง ๆ จึงทำให้กรรมการเกิดความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมผลักดันนโยบายต่าง ๆ ขององค์กรและยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนด้วยอีกทางหนึ่ง

ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบรายบุคคล ปี พ.ศ. 2564 ในภาพรวมลดลงเล็กน้อยจากปี พ.ศ. 2563 จากการวิเคราะห์พบว่า ด้านที่มีผลการประเมินลดลงโดยเรียงลำดับมากไปหาน้อยที่สุดคือความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ ความรู้ความสามารถ และความเป็นอิสระ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา กรรมการเห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำหรือเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาขององค์กรในยามวิกฤติ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการซักถามประเด็นต่าง ๆ ในที่ประชุมเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในระดับค่อนข้างต่ำ และอาจจะยังไม่ได้ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารตามนโยบายหรือมติของคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยลดลงบ้างเล็กน้อย จึงเป็นสาเหตุทำให้ค่าเฉลี่ยลดลง แต่โดยภาพรวมนั้น กรรมการส่วนใหญ่ยังมีความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบในระดับมาก

2. การประเมินตนเองแบบองค์คณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ (ค่าเฉลี่ย 4.67) ใกล้เคียงกับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.62) ถัดมาคือ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 4.56) โครงสร้างและคุณสมบัติของ

คณะกรรมการ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.42) และ การประชุมของคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.32)

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และมีความเห็นระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ ผลการวิเคราะห์พบว่า คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถาบัน โดยความคิดเห็นนั้นได้รับการให้ความสำคัญและพิจารณาอย่างเหมาะสม รวมถึงการทำหน้าที่กำหนดทิศทาง นโยบาย กลยุทธ์การดำเนินงาน ตลอดจนบทบาทในการกำกับและติดตามการดำเนินการและกิจกรรมทั่วไปของสถาบัน ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำปี วัตถุประสงค์และนโยบายของคณะกรรมการ สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองแบบรายบุคคลด้านความมีอิสระ ซึ่งพบว่า กรรมการมีอิสระในการปฏิบัติภาระหน้าที่ต่าง ๆ ภายใต้ขอบเขตของบทบาทหน้าที่และอำนาจความรับผิดชอบ

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบางท่านอาจเห็นต่าง ว่าคณะกรรมการทุกคนได้รับผิดชอบร่วมกันต่อมติคณะกรรมการ เว้นแต่ได้แสดงการคัดค้านในที่ประชุม โดยปรากฏในรายงานการประชุมหรือได้ทำหนังสือถึงประธานภายใน 3 วันนับแต่วันประชุม จึงทำให้ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นเล็กน้อย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ และ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร ในช่วงปี 2563 เป็นต้นมา เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในวงกว้าง ฝ่ายบริหารได้ขอรับข้อชี้แนะ/คำแนะนำจากคณะกรรมการในเรื่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทั้งมาตรการช่วยเหลือองค์กรชุมชน การดูแลผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน และแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ ของฝ่ายเลขานุการ โดยในส่วนของ การดำเนินการจัดประชุมได้ปรับรูปแบบการประชุมตามมาตรการลดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เข้าประชุมและผู้เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ การประชุมมากกว่าร้อยละ 90 จึงเป็นการประชุมด้วยวิธีผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Meeting)

โดยคณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า ฝ่ายเลขานุการสามารถเตรียมสถานที่ประชุมทั้งในและนอกสถานที่ ตลอดจนการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงมีการจัดเตรียมสื่อทัศนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุม , สามารถสรุปรายงานการประชุมได้ครบถ้วนถูกต้องและมีรายละเอียดพอสมควร ประกอบกับ ฝ่ายบริหารสามารถนำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ครบถ้วนถูกต้องและเพียงพอต่อการพิจารณาและตัดสินใจของคณะกรรมการ และนอกจากนั้น ฝ่ายบริหารยังสามารถขอคำแนะนำจากคณะกรรมการได้เมื่อจำเป็น โดยคณะกรรมการมิได้กล่าวล่วงหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ และ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2563

การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ผลการวิเคราะห์พบว่า คณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญและใช้เวลาอย่างเพียงพอในการพิจารณาเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย ทิศทาง ยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รองลงมาคือ การติดตามผลการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบัน อาทิ ภารกิจหลัก การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ การดูแลให้สถาบันเปิดเผย

ข้อมูลสำคัญตามกฎหมายที่กำหนด ตลอดจนการกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารนำเสนอแผนงานเพื่อแก้ไขสถานการณ์ในกรณีที่ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ สะท้อนให้เห็นถึงการจัดลำดับความสำคัญที่มุ่งเน้นการกำกั้นนโยบาย ทิศทาง แผนงานมากกว่าการกำกับดูแลการดำเนินงานซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหาร สอดรับกับผลการประเมินตนเองแบบรายบุคคลซึ่งพบว่า กรรมการไม่ก้าวล่วงหรือแทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร

โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ คณะกรรมการเห็นด้วยมากที่สุดว่า คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในกิจการของสถาบัน โดยมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ และ คณะกรรมการได้ส่งเสริมและเสนอแนะมาตรการแก่คณะกรรมการ ตรวจสอบและคณะอนุกรรมการคณะต่าง ๆ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า คณะกรรมการมีความเห็นต่อเรื่องกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับกิจการของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ก่อนข้างมาก แต่โดยภาพรวมแล้วยังอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ความคิดเห็นด้านการประชุมของคณะกรรมการ พบว่า คณะกรรมการได้รับทราบกำหนดการประชุมในแต่ละปีล่วงหน้า ช่วยให้คณะกรรมการสามารถจัดสรรเวลาประชุมได้ทุกครั้ง คณะกรรมการเริ่มการประชุมตรงเวลา มีการจัดสรร ควบคุมเวลาอย่างเหมาะสม และสามารถพิจารณาการประชุมได้อย่างครบถ้วนตามที่กำหนดในแต่ละครั้ง สะท้อนให้เห็นความมีประสิทธิภาพของการประชุม ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากในช่วงต้นปีงบประมาณของแต่ละปี คณะกรรมการได้พิจารณากำหนดการประชุมในแต่ละปีงบประมาณล่วงหน้า โดยจากการบริหารการประชุม พบว่า ในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการร้อยละ 90 ของจำนวนการประชุม มีกรรมการเข้าประชุมร้อยละ 80 ขึ้นไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการเห็นด้วยน้อยที่สุดว่า บรรยากาศในการประชุมคณะกรรมการเอื้ออำนวยให้กรรมการทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ สามารถอภิปรายปัญหาสำคัญอย่างเต็มที่และไม่ถูกครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สอดคล้องกับความคิดเห็นจากการประเมินของกรรมการ ซึ่งแสดงความคิดเห็นว่า การดำเนินการประชุมควรเปิดโอกาสให้กรรมการได้แลกเปลี่ยนกันอย่างเปิดกว้างโดยใช้เวลาอภิปรายอย่างเท่าเทียม เพื่อเป็นการดึงศักยภาพและร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

ถึงแม้ว่า การประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบองค์คณะ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2563 และ 2564 จะมีค่าเฉลี่ยลดลงบ้าง โดยด้านที่มีผลการประเมินลดลงมากที่สุดคือ การประชุมของคณะกรรมการ รองลงมาคือ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ แต่อย่างไรก็ดี ผลการประเมินยังพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ และความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการสถาบันฯ ประจำปี พ.ศ. 2564 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2563 พบว่า มีผลการประเมินลดลงเกือบทุกด้าน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ยังมีประเด็นที่สามารถปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กรได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นรายบุคคลเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร พบว่า กรรมการมีความเห็นในระดับต่ำกว่าประเด็นอื่น ในเรื่องการผลักดันให้สถาบันฯ มีการพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ภายในองค์กร ฝ่ายบริหารและผู้เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมให้คณะกรรมการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้การบริหารงานและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ผลักดันให้องค์กรมีความทันสมัยและตอบสนองพันธกิจทางสังคมได้ดียิ่งขึ้น เช่น การเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล การยกระดับฐานข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมในการบริหารการประชุม เช่น การใช้แท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ในการประชุม เป็นต้น

นอกจากนี้ กรรมการยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของตนเองทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานร่วมกับคณะกรรมการท่านอื่น เพื่อนำมาปรับปรุง การดำเนินงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การเข้ารับการอบรม การเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น แต่ด้วยเหตุจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ยังทวีความรุนแรงอยู่ในขณะนี้ ฝ่ายเลขานุการจึงควรพิจารณาเรื่องการจัดการความรู้ของคณะกรรมการ เช่น การศึกษากฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่บังคับใช้กับองค์การมหาชนอย่างครบถ้วน มีการติดตามข้อมูลการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างสม่ำเสมอ โดยผ่านช่องทางการจัดประชุม หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เช่น การจัดทำชุดความรู้ในรูปแบบ e-book หรือ Infographic การทำคลิปวิดีโอสั้น ๆ ฯลฯ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถกำกับดูแลองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นรายบุคคลเกี่ยวกับความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ พบว่า กรรมการมีความเห็นค่อนข้างต่ำว่า ตนเองได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาขององค์กรแม้แต่ในยามวิกฤติได้เป็นอย่างดี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินปี พ.ศ. 2563 พบว่ามีค่าเฉลี่ยลดลงอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ ฝ่ายบริหารจึงควรหาโอกาสในการพูดคุย ปรีกษาหารือ ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ไม่เฉพาะในการประชุมคณะกรรมการประจำเดือนเท่านั้น เมื่อเกิดปัญหาวิกฤติหรือสถานการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้นกับองค์กร โดยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นี้ อาจพิจารณาใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เช่น Line กลุ่ม การหารือโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นรายคณะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ พบว่า คณะกรรมการให้ความสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูง

ของสถาบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ค่อนข้างมาก ฝ่ายบริหารและผู้เกี่ยวข้องควรจัดให้มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูง โดยกำหนดให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูง และขอรับข้อชี้แนะเพิ่มเติมจากคณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินผลงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นรายคณะเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการ พบว่า คณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าบรรยากาศในการประชุมคณะกรรมการยังไม่เอื้ออำนวยให้กรรมการทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ไม่สามารถอภิปรายปัญหาสำคัญอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประเมินว่า “การดำเนินการประชุมควรเปิดโอกาสให้กรรมการได้แลกเปลี่ยนกันอย่างเปิดกว้างโดยใช้เวลาอภิปรายอย่างเท่าเทียม เพื่อเป็นการดึงศักยภาพและร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่”

ด้วยเหตุนี้ จึงเสนอให้ฝ่ายเลขานุการควบคุมเวลาในการอภิปรายเพื่อให้กรรมการได้ร่วมอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นตามความเชี่ยวชาญของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน

.....

จัดทำโดย

นางสาวภาควดี พัฒน์มณี

หัวหน้างานเลขานุการ สำนักผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

กรกฎาคม 2564